

T. HEKE

ISSN 0134-2266

KUULI

9

Juunikuus loositud pikkade juustega Barbie said endale KEIU KRIIT Keilast, MAARIA TAMMUR Kiviõlist, MARI KELL Kehrast, MERIKE PÄRTMAA Tallinnast, HELEN PEEDO Puurmanist, AIRI ja LIANA LODI Meelvast, HELEN VESKIVÄLI ja KATRIN LAANSALU Jõgevalt, KÄTLIN KALJA Abjast, KERLI PEDAK Viimsist, LY LUMISTE Amblast ja KATRIN KÄRNER Kauksist. ÖNNITLEME!

Barbie

sünnipäev

Armsad sõbratarid ja sõbrad! Täna ma jutustan teile viimasest sünnipäevapeost. Sünnipäeva hommikul ärkasin ma erutusest juba päris vara. Vanemad ja õde Skipper tulid kohe minu juurde ning kinkisid mulle pika virsikukarva kleidi, mille ma loomulikult kohe selga panin. Koos Skipperi ja emaga küpsetasime kaks maitsvat sünnipäevatoriti külalistele, keda olin kutsunud pärastlõunaks kohvi jooma. Täpselt kell kolm seisis ukse taga Ken, minu parim sõber. Ta õnnitles mind südamlilikult ja kinkis mulle imeilusa kaelakee. Ma rõõmustasin kingituse üle väga ja panin selle kaela. Piduliku päeva puhul sai mu koer Milady hästi suure kondi. Üksteise järel saabusid mu sõbrad Marina, Midge, Alan ja Christie. Milady tervitas neid kõiki veel tormilisemalt kui mina. Istusime pidulikult kaetud laua taha ja asusime maitsvaid torte sööma. Keegi ei teinud Milady' st välja, kuid ka tema on maiasmokk. Milady tundis end mahajäetuna. Tähelepanu äratamiseks napsas ta kinni laudlina nurgast, sikutas sellest ja äkki kukkusid kõik tassid, taldrikud, lusikad, kohvikann ja tordid suure mürina ja klirinaga põrandale. Ehmatuse oli muidugi suur mitte ainult meil, vaid ka Milady' l. Ta teadis täpselt, et oli pahandusega hakkama saanud ja vaatas nii häbelikul ilmel ringi, et me kõik naerma puhkesime. Milady muutus kohe taas ülemeelikuks ja lakkus koore põrandalt ning mööblilt ära.

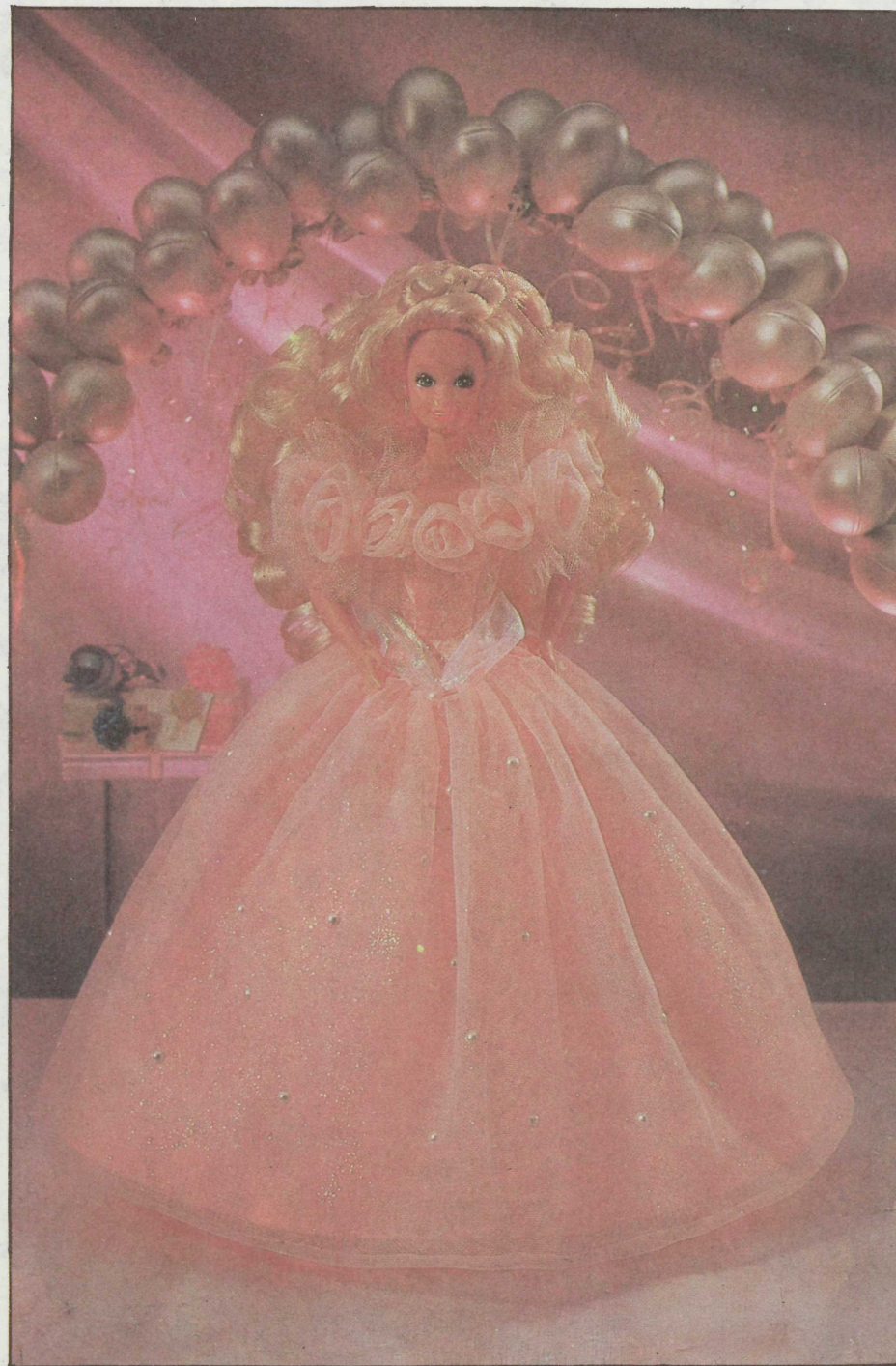
Sellele õnnetusele vaatamata või õigemini selle tõttu oli meil lõbus ja ilus sünnipäevapidu.

Sel kuul on teile auhinnaks 12 sünnipäeva-Barbie' t.

Te peate vastama õigesti kahele küsimusele ja saatma vastused **10. oktoobriks «Tähekesse» toimetusse lahtisel postkaardil.**

Aadress on: EE0109 Tallinn, Pärnu mnt. 67a,
«Täheke», Barbie.

1. Mis on Barbie koera nimi?
2. Mida kinkisid Barbie' le vanemad ja õde Skipper?

Kassi - Liisu nutulaul

Liisu lilled maha ajas,
korter näugumisest kajas.
Püksirihma väaris kass,
tinti täis on ema pass.
Praetud maksast ise lai,
et oi, oi, oi ja ai, ai, ai.

Ema teda nüüd ei salli,
mulle on ta ikka kallis.
Köögis laual võid ta näkkis.
Hea kass tast saab ehk äkki?

Tuuli Aug, 8-aastane
Lehola Lasteaed-Algkool

Pulmapidu

Minu elu kõige toredam pidu oli sugulase pulmapidu. Mina olin lilleneiu. Noorpaar laulutati kirikus. Pärast tuli tore pidu. Peol oli äge mees, keda kutsuti pulmavanaks. Sellel onul oli sinine hammas ja ta korraldas mängu ning võistlusi. Ühes võistluses sõideti kiiruse peale sussidega, millel olid rattad all. Peol mängis ansambel mõnusat muusikat. Tantsiti ja mängiti hommikuni.

KAIRI SULUMÄE Koikküllast

Klassiõhtu, pannkoogiõhtu või diskoõhtu?

Seda ma ei oska öelda. Aga ma arvan, et igauht oli natuke. Alguses oli pannkookide söömine. Pannkooke sõime väga meelsasti, sest need olid maitsvad ja neid oli väga palju. Moosi pidi igauks ise kaasa võtma. Pärast oli klassiõhtu ja diskoõhtu koos. Alguses mängisime mängu, pärast tantsisime. Tantsisime kaua, aga lõpuks pidime ikka koju minema hakkama. See oli väga tore klassiõhtu, diskoõhtu või pannkoogiõhtu.

SIRLI SISAS Rõngust

Mõistatus

Minu nimi on Aet ja ma elan Hiiumaal. Mul on kolm vanemat venda ja väike õde. Õde on üheaastane. Kõige vanem vend Tõnis on viisteist korda nii vana kui väike õde Reet. Vend Simmu on aasta Tõnisest noorem. Vend Madis on minust kaks aastat vanem. Kui minu vanus korrutada kahega ja lahutada sellest Reeda vanus, saab Tõnise vanuse. Kui vana olen mina?

AET RISTMÄGI Hiiumaalt Lõpe külast

10 esimest õigesti vastanut saavad Barbie klepeka.

Vastus saatke lahtisel postkaardil, märgusõna «Aet»

Sünnipäeval

Käisin kevadel sõbranna sünnipäeval. Seal oli hästi palju lapsi. Kõigepealt sõime nii palju kooki, et mul hakkas kõht valutama. Siis hakkasime tantsima lambaadat ja kõhuvalu kadus nagu niuhti. Pärast läksime õue ja hakkasime peitust mängima. Korjasime veel sinililli ja siis pidi iga laps hakkama koju minema.

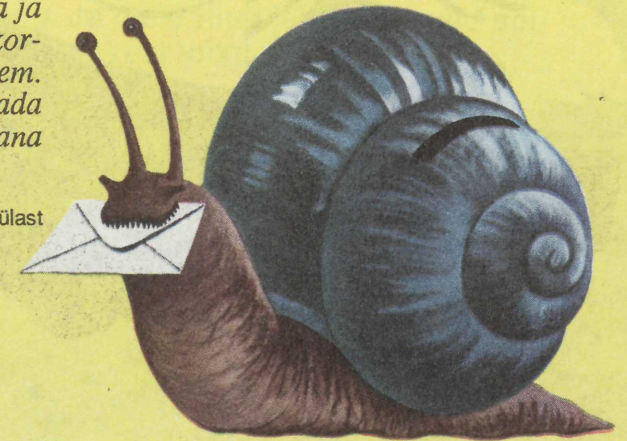
JAANA LAURI Viimsist

Pärast kooli

Nüüd on selge a ja b,
selgeks saab ka g ja d,
selge on meil kolm pluss kaks,
seda teab nüüd iga laps.

Looduses on selge pedak,
õppimata on veel kadak.
Igal selge parem pool,
selleks tehtud ongi kool.

Tuuli Aug, 8-aastane
Lehola Lasteaed-Algkool

Vigurijutt

Elas kord hiiglane, kes oli sõrmepikkune. Ta tahtis tuba kiitta ja lõhkus noaga puid. Ta kündis kahvliga põldu. Põllule külvas ta umbrohtu. Sel ajal läks maja põlema ja ta hakkas suuga vett tassima. Alumine korrus põles ära, ülemine jäi alles. Et maja püsti seisaks, pani ta majale kana jalad alla. Kana oli ilma jalgadeta paha ja ta lendas ära lõunasse. Hiiglane hakkas nutma ja nuttis nii, et uppus oma pisaratesse ära.

VEIKO TERVONEN Huljalt

Hea õnn

Jaapani muinasjutu järgi
jutustanud JAAN RANNAP

Ükskord õige ammu elas mees, kes terved pikad päevad ei liigutanud lillegi. Ta lihtsalt ootas, et ühel heal hetkel kukub õnn talle sülle. Ja tema saab rikkaks ning tähtsaks vaeva nägemata. Aeg läks. Kord kuulis mees räägitavat, et kaugel mere taga on saar, kus elavad ühe silmaga inimesed.

«Kas sa näed!» rõõmustas mees. «Seal on õnn, mis mind ootab. Reisin sellele saarele, püüan ühe ükssilma kinni, toon ta meie maale ja hakkam laatal raha eest näitama. Penn igalt vaatajalt ja varsti on mul raha kui raba.»

Müünu oma vähese varanatuks ära, ostis mees paadi ja sõit läks lahti. Pärast pikka teekonda jõudis ta saarele. Mis

tõsi, see tõsi. Aitas mõnest minutist, et veenduda: saare elanikud olid kõik ühe silmaga.

Aga muidugi panid ka saare elanikud midagi tähele. Nad nimelt märkasid, et võõras oli kahe silmaga.

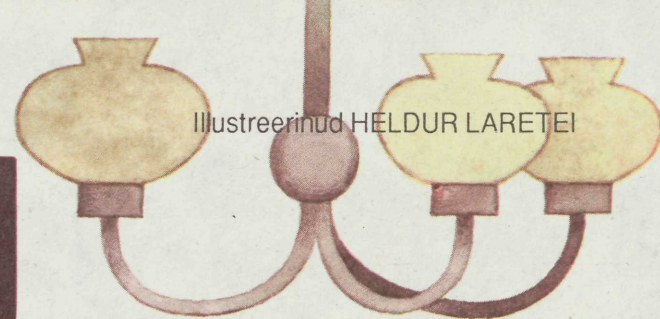
«Kuulge,» tuli selle avastuse tegijatel hea mõte. «Püüame kakssilma kinni ja hakkame teda laatal raha eest näitama. Kui igalt vaatajalt kross võtta, oleme varsti püstirikkad.» Nii nad tegidki.

Näe, mis juhtub inimestega, kes ainult ootavad, et õnn sülle kukuks.

Paha tuju

IRA LEMBER

Illustreerinud HELDUR LARETEI

Üks isik minuga kaasa kippus ja peagi minu käevangus ripus. Ma läksin ja mu nina jäi norgu ja kutsul mu kõrval saba läks sorgu. Jah, Paha Tuju oli see isik, kes külgehakkav kui gripipisik.

Ja mis veel kurvem on selles loos: ta koju trügis minuga koos. Seal kohe jonnima hakkas vend ning samas märjaks tegi ta end. Ma ristasin tema Vingu-Villiks ja tema löi pilli ja näost oli krillis.

Mu isa närv oli kangesti pingul ja ema nägu läks pilve ja vin-

gu. Siis keegi neist kassi peale karjus ja see pages tooli taha varju. Kuid joostes ta vaasi ära lõhkus ning isa saatis «kura-di» õhku. Siis vanaema riidlema hakkas, sest Paha Tuju on kangesti nakkav. Ja vanaisa ässitas takka.

Jah, Paha Tuju me toas külitas ning aina tülisid välja sülitas. Ma läksin pealaest varbani kurjaks ja Pahal Tujul haarasin turjast. Siis uksest ta välja viskasin lõpuks. Nüüd polnud tast enam ei kippu ei kõppu. Ja meie riidud jäid sedamaid soiku, vaid maas võis näha üht väikest loiku.

Vana maja

SULEV KÜBARSEPP

KÖRGEL KÜNKAL KUUSIK,
SERVAL MADAL MAJA.
JÕE JA LUHA KOHAL
LENDAB TIKUTAJA.

KUMMEL. HANIJALAD.
TEELEHT. LINNUROHI.
ÜLE ÕUE VAIKNE
TOOMINGATE KOHIN.

MARJAPÖÖSAD KESET
PUTKESID JA NAATE,
TIHE SIREL VARJAB
VARSTI VÄLJAVAATE.

ÕUNAPUUDELT KUKUB
ROHELISI VISSSE,
VAJUB VAIKNE ÕHTU
TIRTSU SAAGIMISSE.

SOO PEALT TÕUSEB UDU.
KAUGEID KOERI HAUGUB.
KÜLL ON KÕRGE TAEVAS,
KÜLL ON KAUGE KAUGUS!

Vihmatsirgu laul

MILVI PANGA

PEREMIIS, PEREMIIS
KULLAPAI,
KUIS TUU NURM
SUL KÜNTÜS SAI?
OM SUL RÜGÄ MULLAN, VAI
KESVÄKENE, KEHVÄ SAI?

Murumuna ja

MINA, MUHE MURUMUNA,
OLEN JUBA PURUVANA,
AGA NAABER PURUVANA
PAISTAB VEELGI VANEMANA.
ÄRA PETAB KROBE KOOR,
ELANIK SEAL SEES ON NOOR.

Illustrerinud RAIVO JÄRVI

Ise ja üks

MILVI PANGA

TÄPSELT NII NAGU PÜKS
EI OLE KUNAGI ÜKS,
NII KÄÄRIDE KOHTA KÄÄR
ÜTELDA OLEKS VÄÄR.
NII NAGU VASEM KINNAS
KOOS PAREMAGA ON HINNAS.
NII KA SAAPAIK, LAPS,
TUUKSE SULLE KAKS.
AINULT ÜKS ON MEES JA TA MÜTS
ON ALATI ISE, ON ÜKS.

Karnaps

LEELO TUNGAL

MÜTS EI MAHU PÄHE,
KITSAKS JÄI KA KING.
JALGA SUKK EI LÄHE —
MIS SA KOSTAD, HING?

VANNI VIIA TASUKS
LAPSUKE — KARNAPS:
ÄKKI LÄHEB PESUS
VEIDI KOKKU LAPS?

Värvukese laul

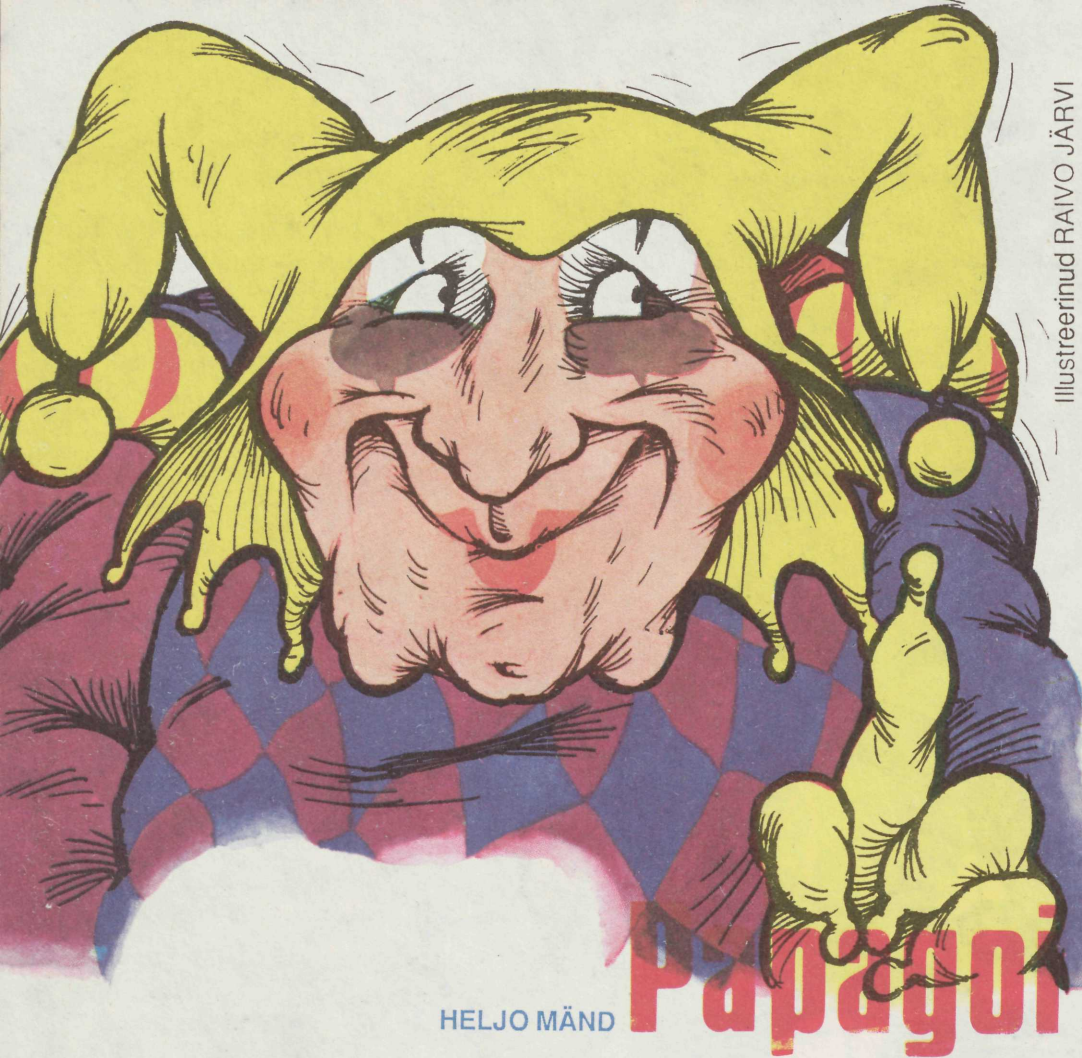
MILVI PANGA

PORILOMPI, HERNETONTI
VÄRVUKE EI KARDA.
TONDI KAABUSERVA SISSE
PÜHIN PUHTAKS VARBAD.

KÕIKI LAISKU, UNIMÜTSE
VEAN MA NINAPIDI.
SEE EI LOE, ET SABA TIHTI
ON MUL PÄRIS NUDI.

HILINEDA MA EI OSKA,
SÜNNIST SAATI SÜDI.
TÄITSA KINDEL — ÜKSKI LAPS MIND
VAATAMAST EI TÜDI.

HELJO MÄND

Papagoi

Andrus tahab endale Papagoi. Mitte lindu, vaid narri, kes on papagoi moodi kirevalt riides. Kui naabrite suur koer Tarzan saaks ketist lahti ja tuleks Andrussele kallale, oleks Papagoi silmapilk platsis. Paneks oma küünarnuki Andrusse ja koera vahele — ja Tarzan taltuks. Või kui Andrus Tarzani eest ära jookseks, hüüaks Papagoi talle: «Keera ümber! Rutu! Näoga koera poole! Paita teda!» Ja kui Andrus paitaks, muutuks koer rahulikuks ja sörgiks minema.

Jah, aga Andrusel ei ole veel Papagoi. Andrus arvab, et võib-olla saaks Papagoi tellida kontorist «Väikeste Laste Sõber». Ent Andrus ei tea, kas säärane kontor on olemas. Ja kui on, siis kus see asub. Ja mis maksab Papagoi tellimine?

Illustreerinud RAIVO JÄRVI

Kirjasõbrad

JAAHIKA ROOSMAN
EE2870
Viljandi mk.
Võhma kolh.
Koksvere
Huvid: postkaardid, koe-
rapildid, ratsutamine.

TUULI TATTAR, 10a
EE2710
Võru
Vabaduse 10a—1
Huvid: kommi- ja nätsu-
paberid, ümbrikupildid,
kleepekad.

EVELI UIBO, 11a
EE2630 Põlva mk.
Laheda vald
Tilsi 3—8
Huvid: kommi- ja nätsu-
paberid.

MARILIN ARUSOO, 9a
EE0004 Tallinn
Volta 28—3
Huvid: klaasikillud, mar-
gid, postkaardid, muusi-
ka, aeroobika, lugemine,
kleepekad. Soovin kirja-
sõpra Tallinnast.

KRISTIE FISCHER, 12a
LIIS FISCHER, 11a
EE2400
Tartu
Kalda tee 18—17
Huvid: lugemine, joonis-
tamine, kirjavahetuse pi-
damine.

ARNO KUUSK, 9a
EE3202 Hiiumaa
Lauka
Isabella küla
Huvid: joonistamine,
kommi- ja näsupaberid,
lugemine, automudelid.

JÜRI RANT

Jänese ja

HARAKAS KIIGUB KASEOKSAL, SILMAD ROHELISELE AASALE SIHITUD.

«HEI, JÄNES, KUST TULEK, KUHU MINEK?»
«METSAST TULEK, METSA MINEK. TEEN SIIN IGAPÄEVAST JALUTUSKÄIKU. PEAB JU IKKA VAHEL KONTE SIRUTAMA.»

JÄNES ON KAVALPEA, JÄNES TEAB: EI HARAKALE VÕI ÕIGUST RÄÄKIDA. SEE KÄDIS-
TAB KÕIK UUDISED MÕÖDA METSA LAIALI. EI TULNUD JÄNES METSAST, JÄNESE MA-
GAMISPAIK ON PÖLLUPEENRAL PABURITS-
KIPÕÖSA ALL. JA JALUTAMAS POLE JÄNES

Illustreerinud HELDUR LARETEI

lutuskäik

AMMUGI. KESET ROHELIST LAGENDIKKU KÕRGES LÕIKEHEINAS KÜKITAVAD JÄNESE KUUS POEGA. JÄNES KÄIB NEID SEAL SALAJA IMETAMAS. HÜPLEB SIIA-SINNA, SEGAB JÄLGI, ET SIIS PIKA HÜPPEGA POEGADE KÕRVALE MAANDUDA. KUI VÄIKESTEL KÕHUD TÄIS, TEEB JÄNES JÄLLE MINEKUT. ILMA EMATA ON POEGADEL KURJAS MAAILMAS JULGEM OLLA. NEID ON RASKE MÄRGATA. NAD ON JU NII VÄIKESED.

Kirjasõbrad

MARY AIA
GRÜNET AIA
EE2400 Tartu
Sinika 15—13
Huvid: lugemine, joonistamine, muusika, postkaardid. Kui saadad pildi, on vastus kindel!

TUULIKE TUULIK
EE2400 Tartu
Tammisaare tee 2—53
Huvid: joonistamine, muusika ja lugemine.

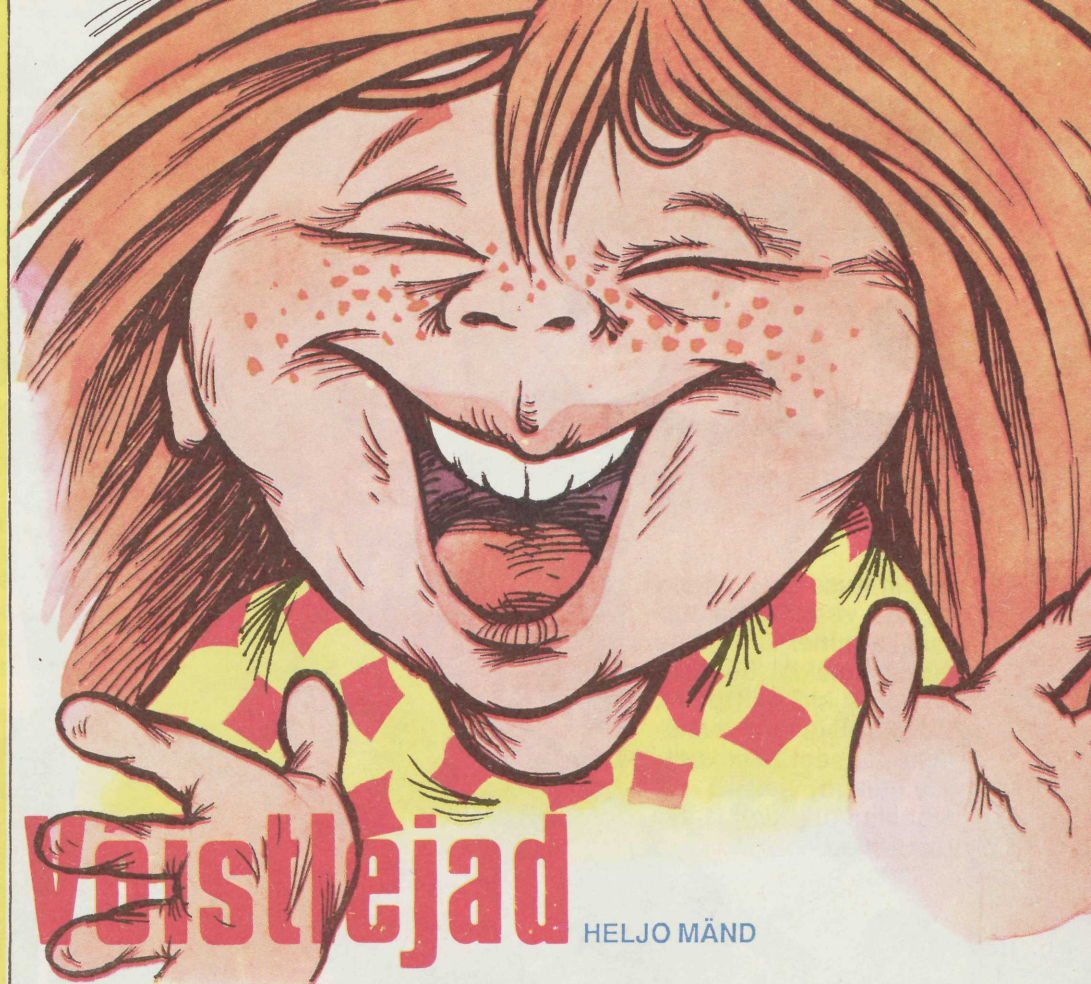
TRIIN ROHU
EE2400 Tartu
Suur Kaar 33
Huvid: margid, kommipaberid, kleepsud, kalendrid.

HELEN LIIVA
EE2110 Lääne-Virumaa
Sõmeru sjk.
Puiestee 1—12
Huvid: taskukalendrid, kleepsud, välismaa kommipaberid.

KAILI RAIDVERE
EE2080 Lääne-Virumaa
Vaeküla sjk.
Huvid: sport, kleepekad, loomadega kaardid.

KAIDO SAAR
EE2080
Lääne-Virumaa
Vaeküla sjk.
Huvid: muusika, autogrammid, tennis ja naljad.

KRISTIINE LEPASAAR
EE2710 Võru
Koreli 34—19
Huvid: margid, kommipaberid.

Vaistlejad HELJO MÄND

Andrus vaatab õues Helelini hüppamist. Helelin hüppab jalgadega risti-rästi, risti-rästi ja naerab: «Ma hüppan õmbluse kinni.»

«Mis õmbluse?» küsib Andrus.

Helelin naerab: «Noh, augu!»

Helelin on naerukera. Tema juures naerab kõik: suu, silmad, juuksed. Ja ka tema nimi He-le-lin on hele naer. Aga siis tuleb Must Pilv Heiki ja ütleb Andrusale: «Pane nüüd endale kompvek kõrva, kui ma Heleliniga räägin.» Ja kuulutab Helelinile: «Ma kingin sulle elevandipoja.»

«Jah?» imestab Helelin ja unustab ära, et Andrus on olemas. Läheb elevanti vastu võtma.

Andrus sörgib nende kannul.

«Palun,» ütleb Heiki ja avab koridoriukse. Koridorist kargab välja Upi-Nupi, Helelini enda koer, kellele Heiki on pannud vana gaasitorbiku pähe. Koer on koomiline. Nagu elevant. Ja Helelin naerab heledalt. Nii heledalt, nagu varem kunagi pole naernud. Aga see naer kuulub Heikile. Mitte Andrusale.

KUMMITUSE- ONU

Joonistanud HILLAR METS

Kummituse-onu närvid ei pea vastu ja ta tormab minema. Otse suurde plekist hoonesse, millel kiri ÕUDUSTE MAJA. Maja näib maha jäetuna, sest piletikontrolli tukub, uksest on ämblikuvõrkudes ja käärid tühjad.

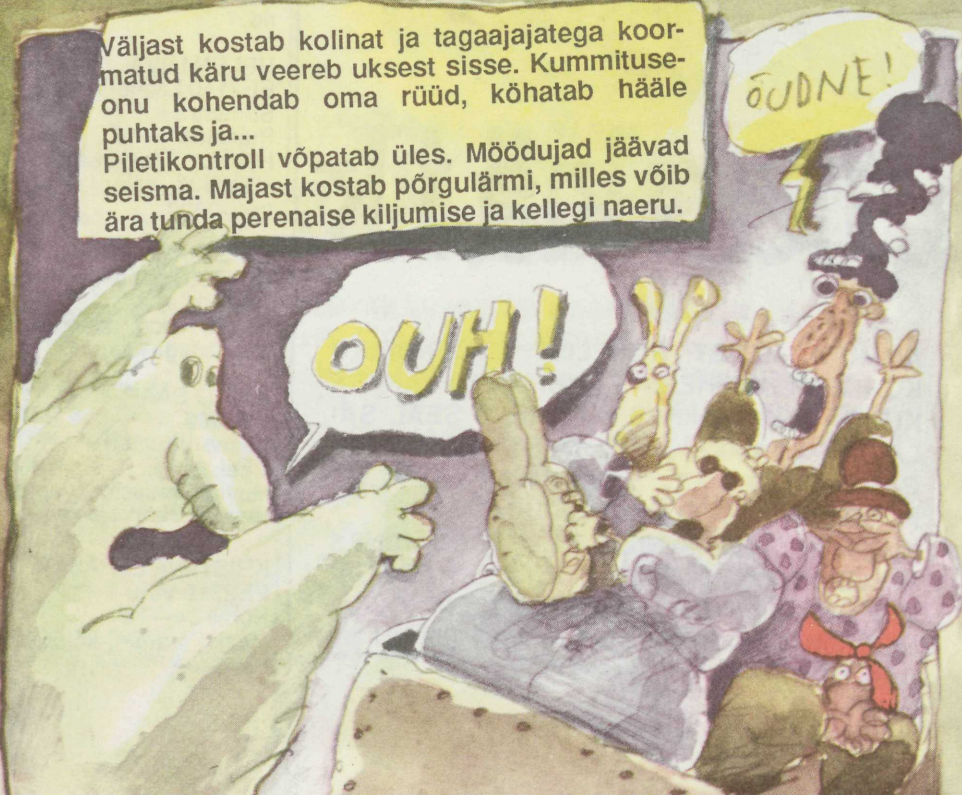
Pimeduses end veidi kogunud ja maja nukrat sisemust vaadanud, taipab Kummituse-onu, et siin on tema võimalus. Siin saab ta lõpuks ometi olla tema ise ja ainult siin tajuvad inimesed tema tegelikke võimeid ja väärtusi.

Väljast kostab kolinat ja tagaajajatega koorimatud käärid veereb uksest sisse. Kummituse-onu kohendab oma rüüd, kõhatab hääle puhtaks ja... Piletikontrolli võpatab üles. Mõõdujad jäävad seisma. Majast kostab põrgulärmi, milles võib ära tunda perenaise kiljumise ja kellegi naeru.

ÕUDNE!

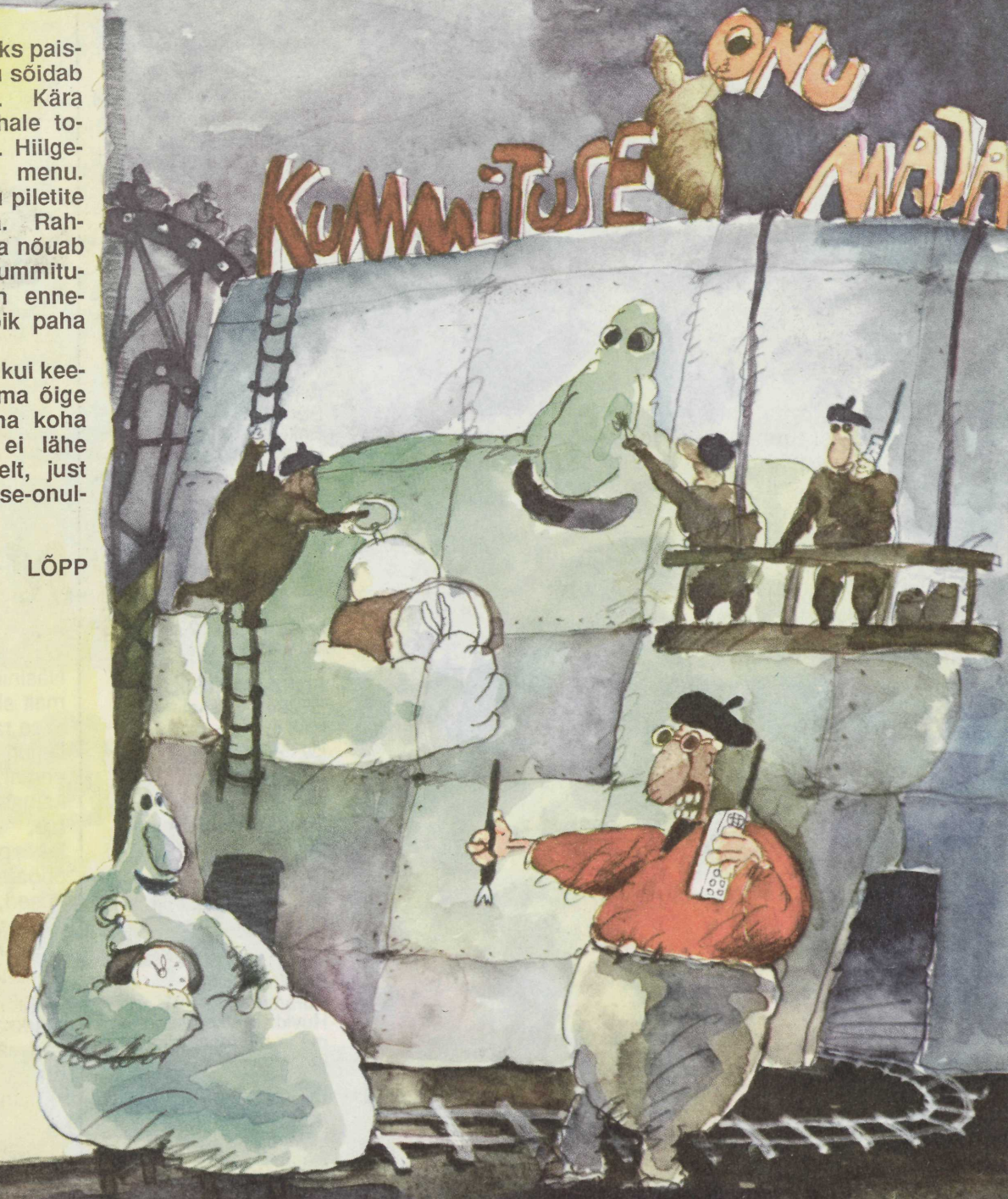
OUH!

Õuduste maja uks paiskub lahti ja käru sõidab teisele ringile. Kära peale tuleb kohale tohtu rahvahulk. Hiilgenumbril on menu. Valvuril on tegu pileтите vastuvõtmisega. Rahvas plaksutab ja nõuab autorit välja. Kummituse-onu edu on ennekuulmatu ja kõik paha on unustatud. Nii juhtub ikka, kui keegi leiab elus oma õige koha. Selle oma koha leidmine elus ei lähe aga alati kergelt, just nagu Kummituse-onulgi.

LÕPP

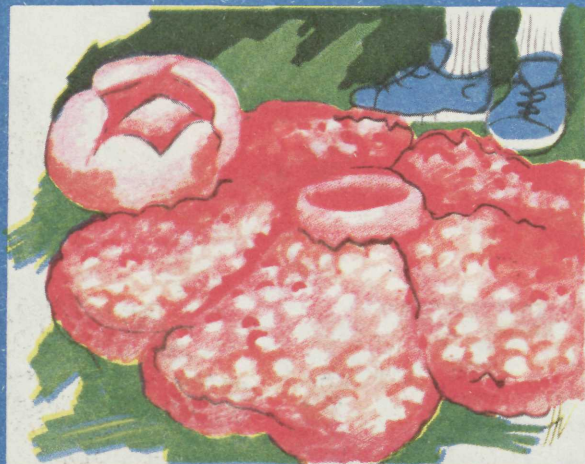

ARTS
1 2 3 2

Kaarel tunneb hästi looma- ja linnuriiki, kuid ta teab nii mõndagi ka taimedest. Nii näiteks võib ta sulle kohe öelda...

kus kasvab maailma suurim lill. See pesukausi mõõtu õis avaneb soojades Sumatra saare metsades. Sealsamas, kus elavad elevantid ja orangutanid. Vist veelgi kentsakam kui õie suurus on aga see, et peale õie sel imelikul lillil muud polegi. Ei lehti, varsi ega juuri. Kuidas ta siis kasvab? Asi on lahendatud väga leidlikult. Sattunud sobiva taime mullast väljaulatuvale juurele, hakkab hiidlille seeme

Kirjasõbrad

VEROONIKA PIHELKAS
EE3171 Läänemaa
Linnamäe skj.
Huvid: taskukalendrid,
välismaa kommi- ja nätsupaberid.

KARIN MÄÄR
EE0036 Tallinn
Paekaare 54—28
Huvid: disko, postkaardid, lugemine. Soovin kirjavahetust 12—14a. poistega.

KRISTIINA KERSEN
EE0035 Tallinn
Ehitajate tee 133—27
Huvid: disko, sport, käsitöö. Soovin kirjavahetust 12—14-a. poistega.

BIRGIT LUGGENBERG
EE0035 Tallinn
Ehitajate tee 129—7
Huvid: tennis, kleepekad, loomapildid.
Soovin 10—12-a. vanus' kirjasoõpra.

ELIKA MARTSIK
EE2900 Viljandi
Pikk 5—6
Huvid: margid, joonistamine, kommipaberid, tantsimine.

MAIKEN MEEMA
EE0036 Tallinn
Kuramaa 18—179
Huvid: matkamine, kommi- ja nätsupaberid. Vastan kõigile.

MARIT PILBAS
EE0036 Tallinn
Kuramaa 18—101
Huvid: matkamine, kommi- ja nätsupaberid. Vastan kõigile.

ANNELI PAJU
EE2374 Jõgeva mk.
Lümati skj.
Ranna
Huvid: loodus, taskukalendrid, lugemine.

NÄSINIIN

Näsiniin torkab kõige meeldejäädavalt silma varakevadel. Kõnnid üksluisel raagus metsa all, kus lumi veel laiguti sulamata, ning järsku silmad eemal midagi lillades toonides lõõskamas. Astud lähemale ja sulle paisub, nagu oleks sügavasse laanepõue ära eksinud kodune sirelipõõsas. Õite kuju ja toon on samasugused, kuid need ei asetse okstel siiski nii suurtes kobarates. Meeldiv lõhn, mis õitest hoovab, on samuti teistsugune kui üle kuu aja hiljem õitseval sirelil. Põõsas on sirelipõõsast märksa madalam ja oksad hargnevad vähem. Sarnasuse tõttu sireliga on vanarahvas näsiniint mõnel pool kutsunud metssireliks.

Näsiniine lehed puhkevad õitsemise lõpul, maikuuks. Need on kitsad, umbes sõrme pikkused ja paiknevad

Näsiniin viljadega.

okstel ebaühtlaselt. Võrsete alaosas asuvad lehed hõredalt, ülaosas kimpudena. Septembriks valmivad viljad. Need hoiduvad võrsete ligi, on herne suurused ning helepunased. Marju neelavad linnud isukalt. Seemned läbivad lindude seedeelundid vigastamatult ja rändavad koos lindudega uutesse kasvupaikadesse. Inimesele on viljad väga mürgised. Tõsise mürgistuse võib saada vaid kahe marja neelamisest. Kaksteist marja võivad juba põhjustada surma. Mürgised pole ainuüksi näsiniine viljad, vaid ka koor, puit, lehed, õied. Oksa hajameelsest närimisest saadakse suhu ja huulte vaevaliselt paranevaid haavandeid. Okste ja koore pikem kokkupuude nahaga põhjustab punetust ja vilt. Näsiniint tuleb lugeda meie looduse MÜRGI-SEIMAKS põõsaliigiks.

Näsiniin õitega.

Pildistanud HENDRIK RELVE

Näsiniint kasvab Eestis paljudes paikades, aga kõikjal vähesel hulgal. Kuna taimeliiki leidub vähe, kuid kenad õied meelitavad noppima, on näsiniine korjamine seadusega keelatud.

Kes keelust siiski üle astub ja oksid metsast koju tahab tuua, saab kõigepealt ränka vaeva näha oksid murdes. Need on painduvad ja siikemad kui pajuoksid. Paljaste kätega kauasest okste kallal rassimisest võib hiljem nahale ilmuda lööve. Kui aga õitega oksid kodus õöseks vaasi jätta, saavad samas ruumis magajad hommikuks endale peavalu. Näsiniine õite aroom on tervistkahjustav. Niisiis — see, kes näsiniine korjamise keeldu rikub, saab karistada näsiniinelt endalt.

HENDRIK RELVE

seal idanema. Ta ajab oma juuretaolised imikad nagu tillukesed londid «kostitaja»-taime juure sisse ja imeb tolle mahla. Nõnda koorub seemnest välja pung, mis paisub tubli kapsapea suuruseks. Ja peatselt puhkebki uus hii-gelõis. Kuna see lill kasvab vaid lõunamaal ja on sealgi üsna haruldane, pole olnud tarvidust talle eestikeelset nime panna. Ladina keeles, mis on kõikide bioloogide ühine keel, on aga lille nimi RAFFLESIA ARNOLDII.

kas tomat on mürgine või mitte. Muidugi mitte, arvad sina, sest me ju kõik sööme seda. Tegelikult pole mürgine ainult tomati vilj, küll aga lehed ja varred. Need on koguni nii vänged, et vees leotades saab neist suurepärasest putukatõrjemürki. Seetõttu peeti veel 200 aastat tagasi Euroopas tomateid mitesöödavaks. Eestis hakati tomateid kasvatama sinu vana-vana-va-naema noorusajal.

Illustreerinud HELI VEIGEL

kas männi- või kirsipuu mahub tuppa kasvatama. Tuleb välja, et mahub küll. Ja üldsegi mitte nii, et oksid ustest-akendest välja vohama peaksid, vaid lihtsalt aknalauale lillepotti. Selliseid tillukesi puukesi on jaapanlastel juba iid-

setest aegadest peale olnud kombeks kasvatada suure puu küljest lõigatud okstest. Kõige kentsakam on see, et need liliputid on vaata-mata oma põlvkõrgusele kasvule ea poolest raugad — isegi mitmesaja aastased. Neid hooldab mitu põlvkonda aednikke.

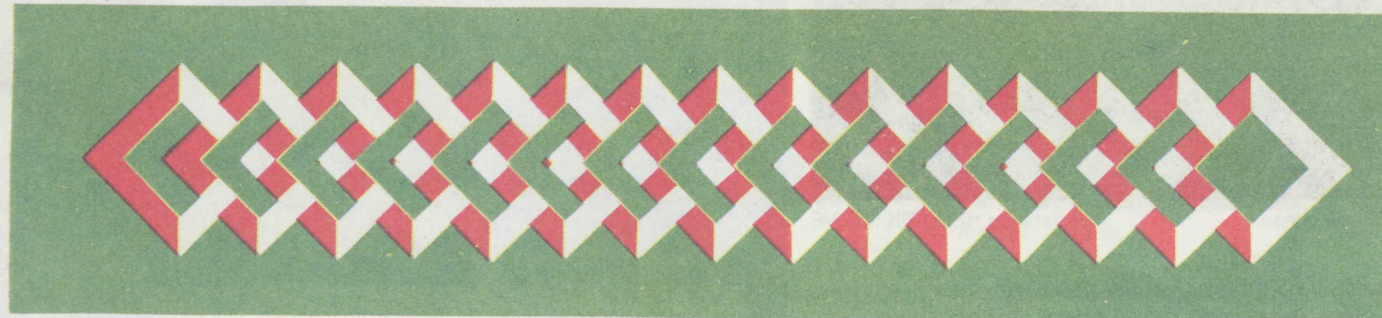
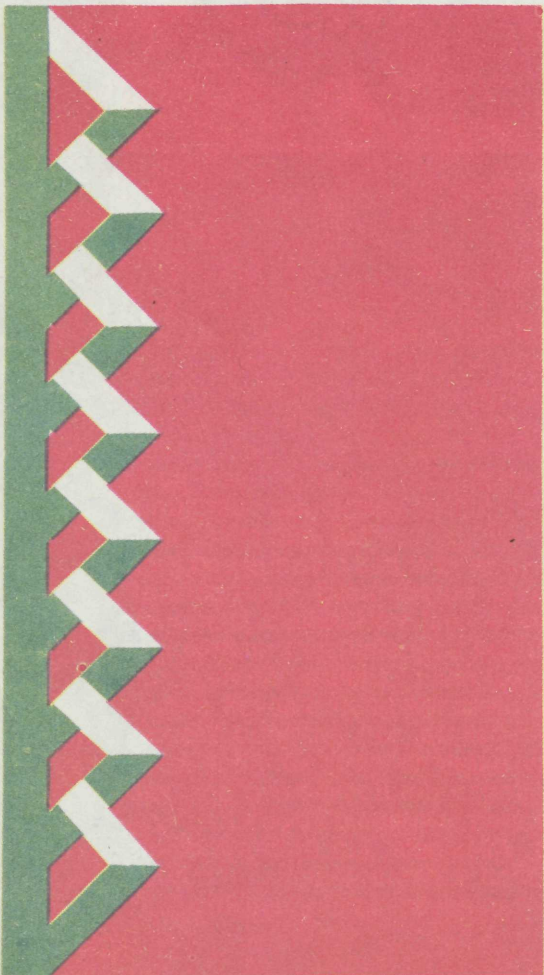
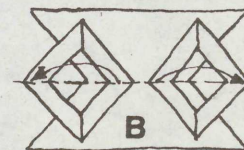
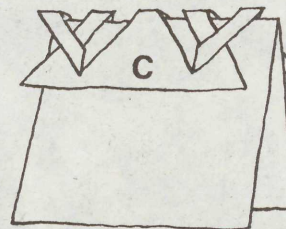
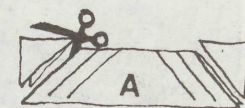
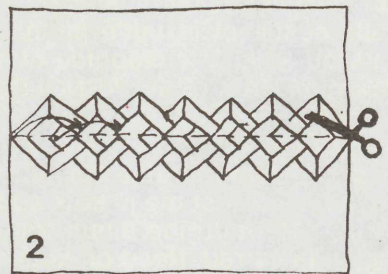
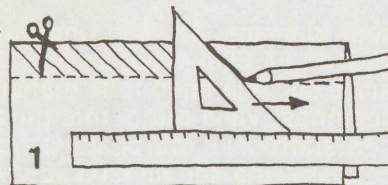
kuidas ühe puu mahlast palle ja kummikuid tehti. Kui Kolumbus oma teise Ameerika-reisi ajal Haiiti saarel randus, leidis ta oma üllatuseks kohalikud elanikud lõbusat mängu mängimas. Nad loopisid laulu taktis üles musti palle, mis maha kukkudes hüppasid veidralt nagu elusad olendid. Selgus, et need pallid olid kokku plötsitud kummipuu hangunud mahlast. Kuid sellel kautšuki-nimelisel ainel oli peale vetrumise veel hea omadus vett pidada. Sestap tulid eurooplased suurepärasele mõttele hakata sellest veekindlaid jalanõusid valmistama. Siiski sai esimeste kummikutega rohkem nalja, kui neist kasu oli. Vihmaga täitsid need oma ülesande hästi. Vaevalt sai aga päike paistma hakata, kui jalanõud tasapisi kippusid laiali valguma ning kõnnitee külge kleepuma. Kül-maga muutusid need aga hapraks kui klaas ning purunesid kõvemal astumisel kildudeks. Alles siis, kui õpiti kautšukist väävlil lisamisega kummit tegema, muutusid kummikud vastupidavaks igasuguse ilmaga.

Volditud mustrid

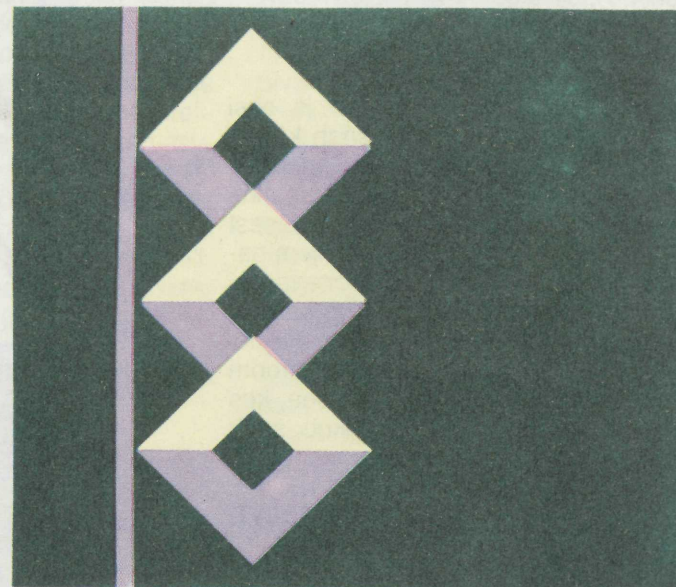
Nende kaartide ja järjehoidja mustrid on valmistatud ühtemoodi: piki mustri keskkoha muratakse paber kahekorra ja tehakse sinna kõrvuti palju ühesuguseid sisselõikeid. Sisselõigete kohad võid enne joonlaua ja kolmnurga abil ette joonistada.

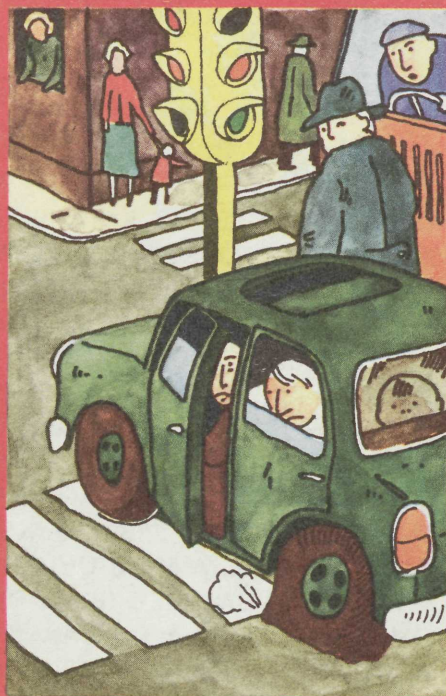
Kui pärast sisselõigete tegemist paberi taas laiali tõmbad ja tekkinud kolmnurgad üle ühe tagasi murrad, saadki volditud mustri.

Milline muster parajasti tuleb, sõltub lõigete vahest ja sügavusest. Kui muster on kaardi murdekohas, tuleb voltimise ajaks kaart ikkagi laiali laotada. Kaardid võid ka piki mustrit murdekohast laiali lõigata ja teist värvi paberist kaardile kleepida.

Joonistanud HELI VEIGEL

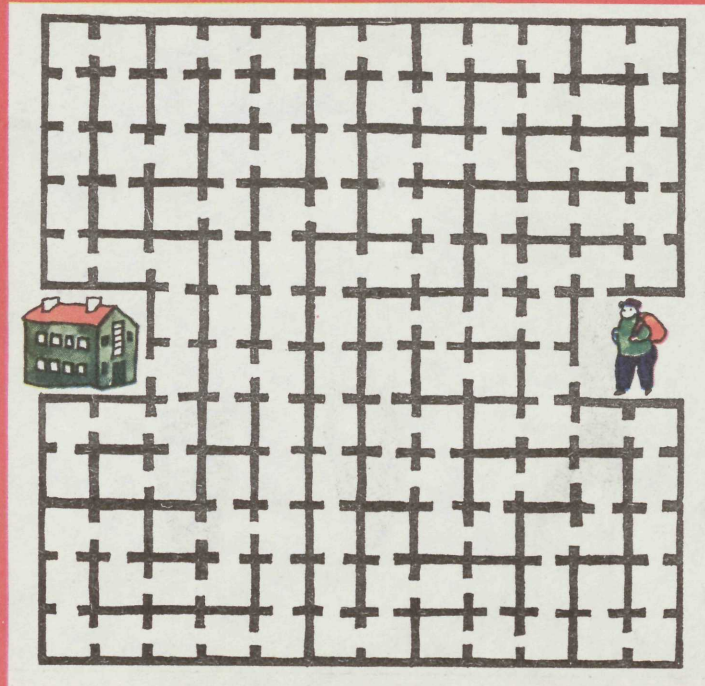
MITU ERINEVUST LEIAD?

MILLEL POLE PAARILIST?

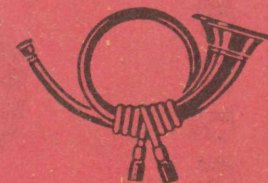

LEIA KAKS ÜHESUGUST NÕÖPI!

MILLIST TEED KÄIES JÕUAB JUKU KOOLI?

Lasteajakiri
«TÄHEKE»
Asutatud jaanuaris 1960.
Ilmub kord kuus.

Toimetuse aadress:
EE0109 Tallinn
Pärnu mnt. 67a.

Esikaanel
AAVO PAISTIKU
joonistus.

Peatoimetaja
ELJU MARDI tel.681-495
Vastutav sekretär
VIIVI VARIKSAAR tel.681-497
Vanemtoimetaja
JAAN RANNAP tel. 681-497
Kunstiline toimetaja
JAAN TAMMSAAR tel.681-400

Tallinna Ajakirjandustrüükikoda
EE0190 Tallinn Pärnu mnt. 67a
Trükiarv 32716
Tell. nr. 2897

Toimetuse käsikirju
ei tagasta.

Illustreerinud MARE HUNT

PORTSELANPEAGA NUKUD

TIIA TOOMET

LINNAPOODIDES JA LAATADEL MÜÜDI VANASTI KA VABRIKUS TEHTUD PORTSELANIST NUKUPÄID MAALITUD SILMADE JA SUUGA, KOLLASEKS VÕI MUSTAKS VÄRVITUD LAINEJUUSTEGA. TALULASTELE OSTETI NEID HARVA, SEST RAHA KULUS TÄRVIKUMATE ASJADE PEALE. SELLE SAJANDI ALGUL, KUI ELU MAAL TASAPISI JÕUKAMAKS MUUTUS, SAI AGA MÕNI TALUTÜDRUKKI ENDALE KINGITUSEKS NIISUGUSE PORTSELANIST NUKUPEA.

PORTSELANPEALE TULI KEHA, KÄED JA JALAD ISE KÜLGE ÖMMELDA, JUST SAMAMOODI NAGU KALTSUNUKULEGI. RIIDED PÜÜTI VÕIMALUSE KORRAL SIISKI UHKEMAD TEHA. KALTSUKOTIS LEIDUS TAVALISELT IKKA MÕNI ÖHUKE BATISTITÜKK, LILLELINE SIIDLAPP VÕI SAMETRIIBA. NEED OLID LOOVUTANUD LINNARISTIEMA VÕI ALEVI ÖMBLEJANNA OMA ÜLEJÄÄKIDEST NUKURIIETE TARBEKS. MOED VÕETI PILTPOSTKAARTIDELT, MIS KUJUTASID DAAME: VOLANGID, KROOKED, LEHVID, PITSIDEGA PÜKSID. KUI NII PEENELT RIIETATUD NUKUPREILI VALMIS SAI, EI PASSINUD TALLE ENAM TAVALINE TALULAPSE NIMIGI. HOOPIS PAREMINI KÕLAS VILHELMIINE VÕI EMMELIINA VÕI MARIIE-ROSAALIE.

LINNAS MÜÜDI KA SUURI ILUSAID NUKKE PÄRISJUUSTEGA, AVANEVATE JA SULGUVATE KLAASSILMADEGA, PUNASTE HUULTE JA PÕSKEDEGA, LIIKUVATE KÄTE JA JALGADEGA. VAHEL KOGUNI PAINDUVATE PÕLVEDE, KÜÜNARNUKKIDE JA RANDMETEGA. MÕNED NUKUD OLID RIIETATUD VIIMASE LASTEMOE JÄRGI JA NÄGID VÄLJA NAGU PÄRIS LAPSED. TEISED SARNANESID PITSIVAHUS JA SIIDLEHVIDES PRINTSESSIDEGA. NEED NUKUD OLID VALMISTATUD SAKSAMAAL JA VENEMAA NUKUVABRIKUTES, MAKSID VÄGA PALJU JA OLID MÕELDUD MÄNGIMISEKS RIKKA RAHVA LASTELE. TALULAPSED NEID TAVALISELT EI NÄINUDKI. VAHEL HARVA JUHTUS SIISKI, ET MÕNI PARUNIPROUA KINKIS OMA TÛTARDEST JÄRELEJÄÄNUD VANA NUKU TALULASTELE. NIISUGUSE IMEASJAGA EI JULGENUD LAPSED ESIALGU MIDAGI TEHA, NUKKU IMETLETI NIISAMA. HILJEM AGA, KUI NUKUGA ÄRA HARJUTI, VÕETI KA KÕRGEST SOOST NUKK MÄNGU. JA KUI HERMIINE-GERTRUUDE KODUMÄNGUS SUPIPAJA ÜMBER AJAS, SAI TA RIIELDA JA TAGUMIKU PEALE VITSA SAMAMOODI NAGU KATA VÕI TRIIN.